

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ & ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΕ.Σ.Υ.- ΤΜΗΜΑ Β΄
Ταχ. Δ/νση: Μακεδονίας 8
Ταχ. Κώδικας: 104 33 Αθήνα
Τηλ.: 210-8208715, -712
Fax: 210-8225888

Αθήνα 19.4.2019
Αρ. Πρωτ. ΚΕΣΥ (Β΄)/
Γ.Π. 2586
Σχετ. 2372/19

ΠΡΟΣ
Σύλλογο Ελλήνων Ψυχολόγων
Λεωφ. Βασ. Αμαλίας 42
Τ.Κ. 10558, Αθήνα

Θέμα: Χορήγηση απόφασης και αποσπάσματος Πρακτικών Ολομέλειας του ΚΕ.Σ.Υ.
Σχετ: το υπ' αριθμ. πρωτ. 13529/9-1-2019 έγγραφό σας

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας, σας αποστέλλουμε συνημμένο Απόσπασμα Πρακτικών της 272^{ης}/7-12-2018 Ολομέλειας του ΚΕ.Σ.Υ., το οποίο αφορά στη συζήτηση του θέματος 2 της Ημερήσιας Διάταξης και συνημμένο φωτοαντίγραφο της υπ' αριθμ. 2 απόφασης της 272^{ης}/7-12-2018 Ολομέλειας του ΚΕ.Σ.Υ.

Επιπροσθέτως, σας γνωρίζουμε ότι το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας αποτελεί γνωμοδοτικό όργανο προς την εκάστοτε πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υγείας, οι αποφάσεις που λαμβάνονται στα πλαίσια λειτουργίας του δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα και η υιοθέτηση ή μη αυτών παραμένει στη διακριτική ευχέρεια της Πολιτικής Ηγεσίας.

Η Προϊσταμένη της Δ/νσης
α/α

ΦΙΛΟΜΗΛΑ ΡΑΪΔΟΥ

Συνημμένα: φύλλα δώδεκα (12) Απόσπασμα Πρακτικών + φύλλα τέσσερα (4) Απόφαση 2/272 Ολομ/7-12-2018 - Σύνολο 16 (δεκαέξι) φύλλα.

Εσωτερική Διανομή:

Δ/νση Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Διοικητικής
& Γραμματειακής Υποστήριξης ΚΕ.Σ.Υ.-Τμήμα Β΄ (2)

Α Π Ο Φ Α Σ Η

«Σχετικώς με την άσκηση επαγγέλματος Κλινικού Ψυχολόγου»

Η Ολομέλεια του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας κατά τη 272^η Συνεδρίασή της στις 7.12.2018, αφού έλαβε υπ' όψιν:

- Το από 6-9-2018 Υπηρεσιακό Σημείωμα της Δ/νσης Ιατρών, Επιστημόνων και Επαγγελματιών Υγείας-Τμήμα Β' του Υπουργείου Υγείας προς το ΚΕ.Σ.Υ., με θέμα «Άσκηση Κλινικής Ψυχολογίας». Με το ως άνω Υ.Σ.:
 - A) 1. Ενημερώνεται το ΚΕ.Σ.Υ. ότι «σύμφωνα με την υπουργική απόφαση αριθμ. Α2/οικ.3823/21-8-1981 «Περί ειδικότερων προσόντων του Κλινικού Ψυχολόγου» (ΦΕΚ 486 Α') καθορίζονται τα ειδικότερα προσόντα για την άσκηση του Κλινικού έργου του Ψυχολόγου επιπλέον των προσόντων της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 991/20-12-1979 (ΦΕΚ 278 Α') που ορίζει τις προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας (βεβαίωσης) άσκησης επαγγέλματος του Ψυχολόγου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 27 «Ρύθμιση θεμάτων επαγγελμάτων Υγείας» του Κεφαλαίου Δ' «Λοιπές μεταβατικές και τελικές διατάξεις» του ν. 2646/20-10-1998 (ΦΕΚ 236 Α')
 2. Ενημερώνεται το ΚΕ.Σ.Υ. ότι «σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 43/19-3-2015 «Ίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στο Τμήμα Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο "Κλινική Ψυχολογία"» (ΦΕΚ 796 Β') εγκρίνεται το ανωτέρω πρόγραμμα με χρονική διάρκεια σπουδών έξι (6) διδακτικά εξάμηνα».
 - B) Ζητούνται οι απόψεις του ΚΕ.Σ.Υ. αναφορικά με τη θεσμοθέτηση της Κλινικής Ψυχολογίας ως εξειδίκευση της Ψυχολογίας, τις πράξεις που θα έχει τη δυνατότητα να εκτελεί ο Κλινικός Ψυχολόγος, καθώς και το αντίστοιχο καθηκοντολόγιο που θα προκύψει από τις πράξεις αυτές.
- Το με ημερομηνία 27-7-2017 έγγραφο της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΚΕ.Σ.Υ., με θέμα «Άσκηση επαγγέλματος Ψυχολόγου», με το οποίο διαβιβάζονται στην Επιτροπή Ψυχικής Υγείας του ΚΕ.Σ.Υ. έγγραφα και αλληλογραφία, μεταξύ των οποίων το με αρ. πρωτ. Γ4β/Δ.Υ./29-3-2017 έγγραφο της Γεν. Δ/νσης Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας, με το οποίο ζητείται γνωμοδότηση σχετική με την καθιέρωση της ειδικότητας του κλινικού ψυχολόγου, ώστε να χορηγείται βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος ψυχολόγου με ειδικότητα στην κλινική ψυχολογία και για τα προσόντα του κλινικού ψυχολόγου καθώς

και οκτώ (8) εκθέσεις του Σ.Ε.Υ.Υ.Π. μετά από καταγγελίες για παράνομη χρήση του τίτλου του ψυχολόγου. Με το ως άνω έγγραφο της Εκτελεστικής Επιτροπής ζητείται η γνωμοδότηση της Επιτροπής Ψυχικής Υγείας αναφορικά με τον καθορισμό του έργου και των καθηκόντων του ψυχολόγου κατά κλάδου ψυχολογίας και τις προϋποθέσεις για την άσκηση των ειδικοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν.991/1979 (ΦΕΚ 278/20-12-1979/ τ.Α'), όπως τροποποιήθηκε με το Ν.2646/1998 (ΦΕΚ 236/20-10-1998/τ.Α').

- Το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 2^{9ης}-6-2018 της *Επιτροπής Ψυχικής Υγείας* του ΚΕ.Σ.Υ. (Επιτροπή ανασυγκροτηθείσα βάσει της υπ' αριθμ. ΔΥ1δ/Γ.Π.60531/5-8-2016 Υ.Α.), θέμα: «Άσκηση Επαγγέλματος Ψυχολόγου».
- Το Πρακτικό της Συνεδρίασης της 20^{ης}-9-2018 της Επιτροπής Εκπαίδευσης-Μετεκπαίδευσης του ΚΕ.Σ.Υ. (Επιτροπή συγκροτηθείσα βάσει της υπ' αριθμ. Α1β/Γ.Π.οικ.66013/4-9-2018 Υ.Α.), θέμα 11^ο «Άσκηση επαγγέλματος ψυχολόγου, ειδικότητα Κλινικής Ψυχολογίας».
- Το αρ. 7 του Ν. 991/1979 «Για την άσκηση των Ψυχολόγων στην Ελλάδα» (ΦΕΚ278/τ.Α'/20-12-1979), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του αρ.27 «Ρύθμιση θεμάτων επαγγελματιών υγείας του Ν.2646/1998 (ΦΕΚ236/τ.Α'/20-10-1998).
- Την υπ' αριθμ. Α2/οικ.3823/30-7-1981 Υ.Α. «Περί ειδικότερων προσόντων του κλινικού ψυχολόγου» (ΦΕΚ 486/τ.Β'/21-8-1981).
- Την εισήγηση της Εκτελεστικής Επιτροπής

αποφάσισε ομόφωνα την έγκριση της θεσμοθέτησης της ειδικότητας του Κλινικού Ψυχολόγου καθώς και τα ακόλουθα για την εν λόγω ειδικότητα:

A. Το έργο του/της Κλινικού Ψυχολόγου ενδεικτικά περιλαμβάνει:

1. Διαγνωστική εργασία, ψυχολογική αξιολόγηση, όπου μεταξύ άλλων χρησιμοποιεί εργαλεία της επιστήμης, όπως η κλινική συνέντευξη και παρατήρηση, οι ψυχολογικές δοκιμασίες, για τη χρήση των οποίων έχει την αποκλειστικότητα, και άλλα διαγνωστικά μέσα (π.χ. WAIS, WISC, MMPI, Rorschach, TAT)
2. Παρέμβαση (π.χ. ψυχοθεραπεία, συμβουλευτική, παρέμβαση στην κρίση)
3. Πρόληψη με άτομα, οικογένειες, άλλους επαγγελματίες, φορείς και οργανισμούς στην κοινότητα
4. Συνεργασία / συνλειτουργία σε διεπιστημονική ομάδα (π.χ. διασυνδεδετική)
5. Ερευνητική δραστηριότητα
6. Εκπαιδευτική δραστηριότητα (π.χ. διδασκαλία, εποπτεία)
7. Γνωμάτευση, πραγματογνωμοσύνη, έργο τεχνικού συμβούλου

8. Δεν δύναται να συνταγογραφεί

Β. Προσόντα του/της Κλινικού Ψυχολόγου

Το δικαίωμα χρήσης τίτλου Κλινικού Ψυχολόγου θα απονέμεται σε αυτούς που έχουν τα παρακάτω προσόντα:

1. Άδεια άσκησης επαγγέλματος ψυχολόγου κατόπιν απόκτησης πτυχίου ΑΕΙ Ψυχολογίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

2. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Κλινική Ψυχολογία, τουλάχιστον διετούς διάρκειας πλήρους φοίτησης ή Διδακτορικό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Κλινική Ψυχολογία, τουλάχιστον διετούς διάρκειας πλήρους φοίτησης, από Ελληνικό ΑΕΙ ή ισότιμο τίτλο της ειδικότητας αυτής του εξωτερικού, αναγνωρισμένο από το ΔΟΑΤΑΠ. Η μεταπτυχιακή εκπαίδευση και κατάρτιση 2ου ή 3ου κύκλου στην Κλινική Ψυχολογία θα πιστοποιείται από τίτλο σπουδών και θα πρέπει να περιλαμβάνει:

α) θεωρητικά μαθήματα εξειδικευμένης μορφής σχετικά με το έργο του Κλινικού Ψυχολόγου, που να καλύπτουν τα πεδία της αξιολόγησης, της ψυχολογικής παρέμβασης, της πρόληψης και της έρευνας, καθώς και της διεπιστημονικής συνεργασίας και της γνωμάτευσης, πραγματογνωμοσύνης και τεχνικής συμβουλής

β) διπλωματική εργασία, και

γ) πρακτική άσκηση τουλάχιστον 2.500 ωρών (η οποία αντιστοιχεί σε 1 έτος άσκησης πλήρους απασχόλησης και σε 1 επιπλέον έτος άσκησης μερικής απασχόλησης) σε Ψυχιατρική Μονάδα.

3. Σε περίπτωση που η πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού ή Διδακτορικού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Κλινική Ψυχολογία είναι μικρότερη των 2.500 ωρών, είναι υποχρεωτική η συμπλήρωση των απαιτούμενων ωρών πρακτικής άσκησης, μετά την απόκτηση του Μεταπτυχιακού ή Διδακτορικού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Κλινική Ψυχολογία, αποκλειστικά σε δημόσιους φορείς υπό την εποπτεία ψυχολόγου με επαρκή (τουλάχιστον 3ετή) κλινική εμπειρία.

4. Ειδική Επιτροπή θα συσταθεί για το σκοπό που θα αποτελείται από Πανεπιστημιακούς Κλινικούς Ψυχολόγους.

Γ. Μεταβατική διάταξη

Κατά παρέκκλιση της παραπάνω διάταξης χορηγείται δικαίωμα χρήσης τίτλου ειδικότητας «Κλινικού Ψυχολόγου»:

1. Στους κατόχους άδειας άσκησης επαγγέλματος ψυχολόγου που δεν είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου ειδικότητας στην Κλινική Ψυχολογία με την προϋπόθεση:

α) να έχουν ασκήσει κλινικό έργο ως Ψυχολόγοι στο ΕΣΥ ή άλλη δημόσια υπηρεσία ή ΝΠΙΔ (εκτός ΜΚΟ) για τουλάχιστον 10 έτη, ή

β) να έχουν ασκήσει κλινικό έργο ως Ψυχολόγοι στο ΕΣΥ ή άλλη δημόσια υπηρεσία ή ΝΠΙΔ (εκτός ΜΚΟ) για τουλάχιστον 5 έτη και να είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού Τίτλου σε πεδίο της Ψυχικής Υγείας.

2. Στους κατόχους άδειας άσκησης επαγγέλματος ψυχολόγου που είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού ή Διδακτορικού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Κλινική Ψυχολογία, το οποίο να περιλαμβάνει μαθήματα και πρακτική άσκηση, από ελληνικό ΑΕΙ ή ισότιμο τίτλο της αυτής ειδικότητας ΑΕΙ του εξωτερικού, με τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Εάν δεν έχουν επαρκή πρακτική άσκηση, δίνεται η δυνατότητα να συμπληρωθεί η πρακτική άσκηση έως τον αριθμό των 2.500 ωρών

β) Εάν δεν έχουν εκπονήσει διπλωματική εργασία, κρίνεται το δημοσιευμένο έργο, και συγκεκριμένα απαιτούνται τουλάχιστον 3 δημοσιεύσεις στην κλινική ψυχολογία σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Οι αιτήσεις για απόκτηση της ειδικότητας του Κλινικού Ψυχολόγου των παραπάνω κατηγοριών, στο πλαίσιο των μεταβατικών διατάξεων, θα πρέπει να εξετάζονται από Ειδική Επιτροπή, που θα αποτελείται κυρίως από Πανεπιστημιακούς Κλινικούς Ψυχολόγους, η οποία θα αποφασίζει για τη δυνατότητα απόκτησης της ειδικότητας.

Προτείνεται η παρούσα μεταβατική διάταξη να ισχύει για τρία χρόνια από τη δημοσίευση του παρόντος.

Η συγκρότηση από το ΚΕ.Σ.Υ. ειδικής επιτροπής, που θα εξετάσει τα κύρια προβλήματα που αφορούν τα επαγγελματικά δικαιώματα των ψυχολόγων.

Για το ΚΕ.Σ.Υ.

Ο Πρόεδρος

Καθηγητής Κώστας Β. Μάρκου

Αποδέκτης για ενέργεια

Δ/νση Ιατρών, Επιστημόνων και Επαγγελματιών Υγείας

Εσωτερική Διανομή

- 1) Γραφείο Υπουργού Υγείας
- 2) Γραφείο Αναπλ. Υπουργού Υγείας
- 3) Γραφείο Γεν. Γραμματέα Υγείας
- 4) Γραφείο Γεν. Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
- 5) Δ/νση Επιστ. Τεκμηρίωσης & Διοικ. & Γραμ. Υποστήριξης ΚΕ.Σ.Υ.-Τμήμα Β' (2)

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

**272^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΥΓΕΙΑΣ**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΜΑΡΚΟΥ

ΠΑΡΟΝΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΠΑΓΩΝΗ ΜΑΤΙΝΑ

ΚΑΤΣΙΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΛΥΜΠΕΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΜΙΧΑΛΑΚΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΓΑΡΥΦΑΛΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ-ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

ΠΑΠΑΔΟΓΕΩΡΓΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΔΑΝΙΗΛΙΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

ΜΑΡΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΚΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ-ΗΛΙΑΝΑ

ΒΑΡΝΑΒΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΠΑΡΟΝΤΑ ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΙΑΤΡΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΚΑΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ:

(.....)

2. Σχετικώς με την άσκηση επαγγέλματος κλινικού ψυχολόγου.
(έχει κληθεί στη Συνεδρίαση ο κ. Πλουμπίδης για ανάπτυξη και διευκρινίσεις επί του θέματος)

Για την Εκτελεστική Επιτροπή
Ο Πρόεδρος

Καθηγητής Κώστας Β. Μάρκου

(.....)

Θέμα 2^ο:

Σχετικώς με την άσκηση επαγγέλματος κλινικού ψυχολόγου. (έχει κληθεί στη Συνεδρίαση ο κ. Πλουμπίδης για ανάπτυξη και διευκρινίσεις επί του θέματος)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάμε στο 2^ο θέμα το οποίο είναι από τα, ίσως και το, από τα πιο σοβαρά και το πιο σοβαρό, πάλι σήμερα. Θυμάστε ότι είχαμε

συζητήσει στην προηγούμενη Ολομέλεια, όσον αφορά την εισήγηση για τη θεσμοθέτηση του όρου του κλινικού ψυχολόγου και αφού κάναμε μια αναλυτική κουβέντα, προέκυψαν πραγματικά κάποια ερωτήματα, περισσότερο και για ενημέρωσή μας και γι' αυτό με συμφωνία όλων, καλέσαμε σήμερα τον κύριο Πλουμπίδη ο οποίος είχε την καλοσύνη να έρθει και να μας δώσει μία περισσότερο διευκρινιστική παρουσίαση.

Νομίζω ότι καλό είναι για να προχωρήσει η κουβέντα, επειδή τα έχετε στο μυαλό σας, να κάνετε μια συνοπτική επικαιροποίηση αυτής της πρότασης που έχει φτάσει μέχρι εδώ ούτως ώστε μετά να τοποθετηθούν κάποια ερωτήματα και απορίες, να τις προχωρήσουμε. Λοιπόν, έχει τον λόγο ο κύριος Πλουμπίδης.

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ για την πρόσκληση. Αυτό το εξέτασε η προηγούμενη Επιτροπή Ψυχικής Υγείας η οποία έληξε τον Ιούλιο και ήρθε το αίτημα τόσο από την Εκτελεστική Επιτροπή για να καθοριστεί το επάγγελμα του ψυχολόγου, τα καθήκοντα των ψυχολόγων γενικά και από τη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας που ζητούσε την καθιέρωση της ειδικότητας του κλινικού ψυχολόγου, ώστε να χορηγείται βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος κλινικού ψυχολόγου αλλά επίσης τα προσόντα του οργανωτικού και του σχολικού ψυχολόγου. Οργανωτικοί ψυχολόγοι είναι οι ψυχολόγοι στους χώρους εργασίας.

Στην ουσία το πρώτο θέμα, δηλαδή την άσκηση επαγγέλματος ψυχολόγου δεν το εξετάσαμε γιατί είναι ευρύτατο και ήταν, δεν μπορούσαμε να το, και περιοριστήκαμε στο ζήτημα να οριστεί η ειδικότητα του κλινικού ψυχολόγου. Με το θέμα του σχολικού ψυχολόγου και οργανωτικού, επίσης δεν ασχοληθήκαμε γιατί θα χρειάζονταν εκ του νόμου μεικτές επιτροπές με συμμετοχή του Υπουργείου Παιδείας για τους σχολικούς και του Υπουργείου Εργασίας για τους οργανωτικούς. Δηλαδή στην ουσία η εισήγησή μας είναι για την ειδικότητα του κλινικού ψυχολόγου.

Επίσης, από το υλικό που ήρθε στην Επιτροπή, ήταν 8 επιθεωρήσεις του ΣΕΥΠ για παράνομη χρήση του όρου, του κλινικού ψυχολόγου, το οποίο σε ένα τελείως αθεσμοθέτητο περιβάλλον είναι πολύ περισσότερο και επίσης από τα πορίσματα, από μία Επιτροπή που

είχε ορίσει ο καθηγητής Στεφανής το 2002 στο ΚΕΣΥ όταν ήταν Υπουργός Υγείας που έβγαλε μία πλήρη εισήγηση αλλά δεν πέρασε στην τότε Ολομέλεια γιατί υπήρχε ένα μικρό πυροτέχνημα από την τότε Πρόεδρο, την κυρία Φατούρου.

Ναι μεν όριζε τα προσόντα του κλινικού ψυχολόγου, έλεγε και ότι να τα ασκούν όλοι όσοι έχουν άδεια ασκήσεως αλλά χωρίς να χρησιμοποιούν τον τίτλο γιατί δεν υπήρχε τρόπος τότε να δώσεις τον τίτλο και δεν έγινε δεκτό λόγω αυτής της λίγο, του τεχνάσματος αυτού.

Λοιπόν, το πρώτο πράγμα που κάναμε είναι να καλέσουμε το σύνολο των καθηγητών κλινικής ψυχολογίας από τα Πανεπιστήμια της χώρας, Αθήνα, Φιλοσοφική του ΕΚΠΑ, Πάντειο, Κρήτη, Θεσσαλονίκη. Εκείνοι όρισαν δύο εκπροσώπους και με αυτούς δουλέψαμε για να βγάλουμε τα συμπεράσματα που θα σας φέρω σήμερα.

Λοιπόν, φτάσαμε σε μια πρόταση που είναι κοντά στην πρόταση του 2002 σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο της ειδικότητας του κλινικού ψυχολόγου, καταρχήν αυτό αφορά ανθρώπους που έχουν δίπλωμα ΑΕΙ και άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, δηλαδή είναι στην ουσία μεταπτυχιακός τίτλος. Βέβαια, στο εξωτερικό υπάρχουν και προπτυχιακές σπουδές κλινικού ψυχολόγου αλλά αυτό θα είναι σε μεταβατικές διατάξεις που ενδεχομένως θα πρέπει να εξετάσουμε.

Τι είναι το έργο του κλινικού ψυχολόγου; Είναι διαγνωστικό, με συνέντευξη και με διαγνωστικά εργαλεία, είναι ψυχοθεραπείες, παρεμβάσεις κλινικές, είναι η πρόληψη, συνεργασία σε διεπιστημονικές ομάδες, στη διασυνδεδετική, ερευνητική δραστηριότητα, εκπαιδευτική και γνωμάτευση, πραγματογνωμοσύνη. Προφανώς δεν υπάρχει πουθενά συνταγογράφηση σε αυτά, στο έργο του, δεν υπάρχει κάτι τέτοιο.

Επίσης, υπάρχει ένα συγκεκριμένο, προτείνουμε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών και ωρών κλινικής άσκησης για να μπορεί να δοθεί, οι οποίες φαίνονται, είναι πολλές, δεν είναι εξωπραγματικές. Οι 2.500 ώρες αυτές αντιστοιχούν σε έναν χρόνο μερικής απασχόλησης και έναν πλήρους. Φαίνονται πολλές αλλά περίπου αυτά είναι τα διεθνή στάνταρ.

Επίσης, προτείνουμε κάποιες μεταβατικές διατάξεις, για παράδειγμα, μεταβατικές διατάξεις για ανθρώπους που έχουν τίτλους

σπουδών στο εξωτερικό εφόσον έχουν εγκριθεί από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές και για ψυχολόγους που ασκούν μια δεκαετία σε μονάδες του ΕΣΥ να μπορούν να πάρουν τον τίτλο του κλινικού ψυχολόγου ή 5ετία και έχουν και ένα μεταπτυχιακό τίτλο.

Έτσι απαντήσαμε στο θέμα του κλινικού ψυχολόγου. Εδώ όμως προτείνουμε δύο πράγματα γιατί αλλιώς αυτές οι προτάσεις είναι ανάπηρες. Πρέπει να δημιουργηθεί μια Εθνική Επιτροπή από ψυχολόγους πανεπιστημιακούς και του ΕΣΥ που θα κρίνει με ποια προσόντα θα δίνεται αυτό ο τίτλος, αλλιώς δεν θα μπορεί να δίνεται.

Και, επίσης, κάνουμε προτάσεις ότι το θέμα της άσκησης κλινικής ψυχολογίας είναι ένα πολύ ευρύτερο θέμα και θα απαιτηθεί Επιτροπή που θα βγάλει αυτά τα κριτήρια αλλά αυτό είναι μία επιπλέον πρόταση στην ουσία που δεν αφορά αυτά που ρωτηθήκαμε. Αυτά έχω να σας πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, ευχαριστούμε πάρα πολύ. Τώρα, δεν ξέρω, τα είπε καλύτερα ο κύριος Πλουμπίδης από ό,τι τα είχαμε στην εισήγηση ή όχι αλλά ό,τι ερωτήματα υπάρχουν να τεθούν, ουσιαστικά αυτό που, έτσι, ήταν μια επιτομή της εισήγησης που έχουμε ώστε να έχουμε σαν απόφαση και βεβαίως το κρίσιμο, θυμάστε, ήταν τα μεταβατικά που διευκρινίσαμε, αυτές τις 2.000 ώρες ή κάποια άλλα που τέθηκαν σαν ερώτημα.

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε κάτι να προσθέσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ κύριε Πλουμπίδη.

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Νομίζω πρέπει να θεσμοθετηθεί η άσκηση ψυχολογίας στην Ελλάδα. Η τωρινή κατάσταση είναι “uber”. Έρχονται όλοι με διεθνείς τίτλους και δεν πολυενδιαφέρονται για ελληνικούς, πολύ τους βολεύει. Κάποιοι διεθνείς τίτλοι, αρκετά, είναι κανονικό “uber”.

Κος ΙΑΤΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε; (ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κύριος Ιατρού.

Κος ΙΑΤΡΟΥ:

Μία διευκρίνηση και μία, καταρχήν θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό το έργο σας, ήθελα μία διευκρίνηση, τι διαφέρει ο κλινικός ψυχολόγος από τον ψυχολόγο και μία παρατήρηση θα έκανα, εφόσον αιτείται να γίνεται 5ετής άσκηση με μεταπτυχιακό, το μεταπτυχιακό θα πρέπει να έχει σχέση με κλινική ψυχολογία πιστεύω, δηλαδή και να διευκρινιστεί αυτό για να μην είναι, ξέρω εγώ, ένα άσχετο θέμα και...

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Να απαντήσω; Πρέπει να, όχι είναι σαφές ότι πρόκειται για ειδικότητα κλινικής ψυχολογίας και μεταπτυχιακό κλινικής...

Κος ΙΑΤΡΟΥ:

Όχι, τι διαφορά λέμε. (ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Ακούστε, όποιος, αυτή τη στιγμή, όποιος έχει πανεπιστημιακό δίπλωμα ψυχολογίας και την αντίστοιχη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι έχει κλινική εμπειρία. Μπορεί να έχει ή ελάχιστη ή καθόλου κλινική εμπειρία. Γι' αυτό θέλουν και στις προπτυχιακές να βάλουν κλινική άσκηση και αυτό είναι για να μπορεί να λειτουργεί κλινικά, γι' αυτό είναι ο σκοπός του μεταπτυχιακού. Δεν είναι για όλους τους ψυχολόγους, γι' αυτούς που κάνουν κλινικής ψυχολογίας.

Και αυτή τη στιγμή έχουμε μόνο της Αθήνας και λιγότερο της Θεσσαλονίκης και της Κρήτης που μπορούν και να το κάνουν αυτό.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ:

Είναι ΕΚΠΑ, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο και Γιάννενα; (ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Όχι, είναι και, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Αθήνα είναι Πάντειος και Φιλοσοφική, αλλά δεν είναι του ίδιου επιπέδου όλα. Της Φιλοσοφικής είναι το πιο οργανωμένο και το πιο πλούσιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό ήταν το ένα από τα κύρια ερωτήματα, ψυχολόγος, κλινικός ψυχολόγος που είχε τεθεί, δεν ξέρω, κάτι άλλο;

Κος ΓΑΡΥΦΑΛΛΟΣ:

Μισό λεπτό, λίγο κι εγώ κάτι. (ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Γαρύφαλλος.

Κος ΓΑΡΥΦΑΛΛΟΣ:

Της φιλοσοφικής έχει ένα κομμάτι το οποίο είναι κλινικό; Κλινικής Ψυχολογίας;

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Όχι, είναι, έχει αλλά είναι πολύ λίγο, στην ουσία στο μεταπτυχιακό τους είναι, και έχουμε Σύμβαση οι περισσότεροι και μας στέλνουν τους μεταπτυχιακούς και μένουν ένα, δυο χρόνια σε εμάς και ασκούνται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κύριος Σκανδαλάκης.

Κος ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πάνω σε αυτό το θέμα, θέλω να πω ως προηγούμενος Πρόεδρος το γνώριζα το θέμα και πάντα τα θέματα τα οποία έρχονταν που είχαν μια σύγκρουση μεταξύ διαφόρων ειδικοτήτων, έμπαιναν στο τραπέζι εφόσον υπήρχε πλήρης αρμονία. Το πρόβλημα το οποίο υπήρχε στην Επιτροπή ήταν αυτό που ανέφερε ο κύριος Πλουμπίδης, σχετικά με τη συνταγογράφηση. Ότι εμείς στο μέλλον θέλουμε να συνταγογραφήσουμε, όπως συνταγογραφούμε στην Αγγλία και στην Αμερική και λοιπά. Και εκεί λοιπόν, σταματούσε το θέμα διότι λέει, «να βάλω το ποδαράκι μου λίγο και μέσα και μετά να ανοίξω την πόρτα να μπω;», οπότε τελείωνε εκεί.

Το δεύτερο που δεν πιστεύω εγώ, δεν θα το ψηφίσω, δεν μπορεί η φιλοσοφική να κάνει και τους γιατρούς, αυτό είναι αδιανόητο. Να δώσει την θεωρητική αλλά την πρακτική κύριε Πλουμπίδη, εγώ δεν νομίζω ότι ούτε εσείς θα το ψηφίσετε να κάνει μεταπτυχιακό ο άλλος γιατί εδώ το βάζουμε, *Μεταπτυχιακό Δίπλωμα ειδίκευσης στην Κλινική Ψυχολογία τουλάχιστον 2ετούς επάρκειας πλήρους φοίτησης από ΑΕΙ.*

Λοιπόν, αν τώρα ένας πάει και κάνει στη Φιλοσοφική μεταπτυχιακό, εσείς τον αναγνωρίζετε ότι μπορεί να του αναθέσετε έναν άρρωστο; Εγώ δεν νομίζω ότι πρέπει, πρέπει να απαλειφθούν αυτά. Εάν λοιπόν, βάλουμε ότι το μεταπτυχιακό, το είπε και ο κύριος Γαρυφαλλος με άλλα λόγια, και η πρακτική μπορεί να γίνει από ψυχιάτρους και όχι ψυχολόγους, καθηγητές και ιστορίες, τότε ναι, διαφορετικά εγώ δεν θα το ψηφίσω αυτό, λόγω του ότι πλέον αρχίζει πλέον και ανοίγουμε τις πόρτες, να πούμε όλοι γιατροί. Δεν ξέρω τι λένε οι άλλοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, να είναι πάνω περίπου στο ίδιο κλίμα ή να το απαντήσει ο κύριος Πλουμπίδης;

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ:

Ναι, πραγματικά ήθελα να ξέρω ποια είναι η άποψη των ψυχιάτρων για αυτό το θέμα, δηλαδή δεν ξέρω αν είναι κανένας συνάδελφος εδώ πέρα να μας, α ο κύριος είναι ψυχίατρος ο ίδιος; Ωραία, ... συγγνώμη, αλλά συμφωνώ, δηλαδή...

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Μπορώ να απαντήσω; (ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ:

Ναι, βεβαίως. (ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ωραία, ο κύριος Πλουμπίδης.

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Ακούστε κάτι, οι καθηγητές κλινικής ψυχολογίας έχουν πολύ καλές, καλές γνώσεις ψυχοπαθολογίας και αν θέλετε τρόπων αντιμετώπισης ψυχοπαθολογίας. Σε ό,τι αφορά την κλινική πλευρά, η εκπαίδευση γίνεται μόνο σε ψυχιατρικές μονάδες, πουθενά αλλού και μόνο αυτό αναγνωρίζεται, για το δίπλωμα κλινικής ψυχολογίας. Θέλετε να φαίνεται αυτό στην απόφαση, ότι η εκπαίδευση μπορεί να γίνει μόνο εκεί;

Γιατί, από την άλλη μεριά στις, τόσο στα Νοσοκομεία όσο και στις εξωνοσοκομειακές μονάδες υπάρχουν πολλοί ψυχολόγοι με τους οποίους συνεργαζόμαστε και οι οποίοι ούτε συνταγογραφούν, δεν συνταγογραφούν αλλά έχουν συγκεκριμένη κλινική πείρα και μετέχουν στο κλινικό έργο και αυτοί μπορούν μια χαρά να εκπαιδεύσουν τους νεότερους ψυχολόγους. Αλλά εννοείται κι εγώ δε δέχομαι με τίποτα το θέμα της συνταγογράφησης, το οποίο υπάρχει αλλού, δηλαδή δεν υπάρχει θέμα, υπάρχει.

Κος ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗΣ:

Κύριε Πλουμπίδη, η επίσημη θέση της Ψυχιατρικής Εταιρείας είναι αυτή; Ότι μπορούν να πάνε, να πούμε, στη Φιλοσοφική και να γίνονται κλινικοί ψυχίατροι; Απλώς ερώτηση ευθέως.

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Με κανέναν τρόπο, κλινικοί ψυχολόγοι όμως είναι άλλο πράγμα.

Κος ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗΣ:

Άλλο, η επίσημη θέση της Ψυχιατρικής Εταιρείας, ποια είναι, γιατί τα ίδια προβλήματα είχαμε με τους νοσηλευτές, με τους λογοθεραπευτές, με διάφορες άλλες, με τους έχοντες σχέση με τα μάτια. Λοιπόν, εδώ μην πάμε να αντικαταστήσουμε ειδικότητες οι οποίες μετά η μία θα είναι, ο ένας θα σπουδάσει 15 χρόνια και θα έχει τα ίδια προσόντα και δικαιώματα, τα προσόντα δεν τα έχει, τα δικαιώματα με κάποιον ο οποίος έχει τελειώσει μία άλλη σχολή η οποία δεν έχει καμία σχέση με την Ιατρική.

Αυτό θέλω να ξέρω, γιατί αυτή ήταν η σύγκρουση που υπήρχε στο παρελθόν και δεν είχε προχωρήσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω κάτι; Δεν ξέρω αλλά νομίζω ότι αυτό που λέει ο κύριος Σκανδαλάκης επιγραμματικά εντοπίζεται στο, εκεί που λέει *πρακτική άσκηση τουλάχιστον 2.500 ωρών η οποία αντιστοιχεί σε ένα έτος άσκησης πλήρους απασχόλησης και σε ένα επιπλέον άσκησης μερικής απασχόλησης*. Νομίζω ότι κάπου εκεί στην εισήγηση εντοπίζεται αυτό που λέει ο κύριος Σκανδαλάκης.

Κος ΜΙΧΑΛΑΚΟΣ:

Μπορεί να προστεθεί εκεί ότι στον έναν χρόνο να είναι σε ψυχιατρικό. (ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό, ωραία, αυτό, τώρα να το ακούσει πάλι. Λοιπόν, να το προσθέσουμε αυτό; Έκανε μια πρόταση ο κύριος Μιχαλάκος, Πρόεδρος της Ψυχιατρικής Εταιρείας είναι, ναι, ναι παρακαλώ κύριε Πλουμπίδη.

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Διαφοροποιείται το θέμα του κλινικού ψυχίατρου από τον κλινικό ψυχολόγο, έχουν μία δυνατότητα κλινικών παρεμβάσεων που δεν είναι το ίδιο με εμάς, είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όσον αφορά τα εργασιακά δικαιώματα, επίκειται διαδικασία για να, δηλαδή αυτά θα οριοθετηθούν σαφώς και εκεί θα μπει το θέμα. Νομίζω ότι η πρόταση του κυρίου Μιχαλάκου η οποία λέει ότι *η πρακτική άσκηση τουλάχιστον 2.500 ωρών αντιστοιχεί σε ένα έτος πλήρους*

απασχόλησης και ένα άσκησης μερικής σε ψυχιατρική μονάδα. [με έντονους χαρακτήρες η 1^η προσθήκη στο κείμενο της απόφασης]

Στα επαγγελματικά, να είμαστε καλά, όλοι να είμαστε εδώ, θα το δούμε αυτό, να το προσθέσουμε αυτό. Αναστασία, σημειώνεις; Ναι, κύριε Πλουμπίδη.

Κος ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ:

Στην τωρινή μου θητεία γιατί εξακολουθώ να είμαι Πρόεδρος της Ψυχικής Υγείας, έχω την πιο καυτή πατάτα που μπορεί να υπάρξει. Δεν ξέρω αν θα τη βγάλουμε από τη φωτιά, είναι να ορίσουμε φορά που θα αναγνωρίζει τους ψυχοθεραπευτές, τι είναι ψυχοθεραπευτής. Εδώ θα χυθεί αίμα, σας το λέω. Εδώ το “uber” είναι η κανονική κατάσταση, είναι μια απίθανη κατάσταση (...) [Διαγραφή της επόμενης πρότασης που ζητήθηκε να είναι εκτός πρακτικών]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι είναι, ήδη έχει έρθει μια πρώτη, ένα σε εμάς, αυτό που λέγαμε για την ψυχοθεραπεία για να αναγνωρίσουμε. Λοιπόν, δεν ξέρω αν έχει κάτι άλλο κάποιος να πει, συμφωνούμε;

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ:

Το περί συνταγογράφησης είναι μέσα; (ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχει μπει μέσα, δεν τίθεται θέμα, θα μπει όταν έρθουν τα επαγγελματικά δικαιώματα.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ:

Γιατί να πάει στα επαγγελματικά; (ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, ακούω, ακούω.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ:

Στις αρμοδιότητές τους εδώ ας περιγραφεί ότι δεν μπορούν να συνταγογραφούν και ας επαναληφθεί. (ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι τίτλοι είναι, το έργο του ποιο είναι, στο α)προσόντα του, λοιπόν, γνωμάτευση, πραγματογνωμοσύνη, έργο τεχνικού συμβούλου, θέλετε να προσθέσουμε χωρίς να προκύπτει, ναι, τι λέτε; Βεβαίως, να το βάλουμε 8^ο «δεν δύναται να συνταγογραφεί» [με έντονους

χαρακτήρες η 2^η προσθήκη στο κείμενο της απόφασης], ωραία.
 Λοιπόν, τώρα είναι πιο πλήρες, συμφωνούμε όλοι ομόφωνα; Ωραία.

**ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ ΟΜΟΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΩΣ ΑΝΩ 1 ΚΑΙ 2
 ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ**

(.....)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΑΡΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ